

CASE METHOD IN TEACHING BUSINESS ENGLISH STUDENTS

У статті розглянуто метод кейсів як ефективний засіб навчання на заняттях з англійської мови. Автор описує технологію використання методу на прикладі.

Ключові слова: *метод кейсів, ділове спілкування, бізнес англійська, комунікативний підхід навчання.*

The article considers the case study method as an effective tool for teaching English. The author describes the technology of using the method by example.

Keywords: *Case Study, Business Communication, Business English, Communicative Learning Approach.*

Метод кейсів почав використовуватись у ВНЗ США ще на початку ХХ сторіччя в галузі права та медицини. Провідна роль у розповсюдженні методу кейсів належить Гарвардській Школі Бізнесу. В період з 1909 до 1919 рр. навчання проводилося за схемою, коли практиків просили викласти конкретну проблему-ситуацію, а потім надати аналіз проблеми і відповідні рекомендації. Перший збірник кейсів було видано у 1921 р. (Dr.Copeland, Dean Donhman) [2, с. 1]. Останнім часом метод кейсів знайшов широке використання в західноєвропейських ВНЗ в галузі менеджменту і маркетингу.

Однак, викладачі, які практикують метод кейсів, по різному розуміють його сутність. Наприклад, Гарвардська Школа Бізнесу так визначає метод кейсів: „Метод навчання, за якого студенти і викладачі приймають участь у безпосередньому обговоренні ділових ситуацій. Такі кейси, складені у письмовій формі, виходячи з досвіду реальних людей, працюючих у сфері підприємництва, вивчаються і обговорюються студентами. Тому метод кейсів

включає одночасно і особливий вид навчального матеріалу, і особливі спроби використання цього матеріалу в навчальному процесі” [4, с.7].

Кейс – це опис реальної життєвої ситуації, який використовують як педагогічний інструмент, щоб спровокувати дискусію в навчальній аудиторії. Кейс має відображати не лише певну практичну проблему, а й актуалізувати певний комплекс знань, який необхідно засвоїти в процесі вирішення даної проблеми. Перевагою кейсів є можливість оптимально поєднувати теорію і практику, що є надзвичайно важливим в процесі підготовки майбутнього фахівця. Аудиторним елементом кейс-методу є докладне обговорення змісту, при цьому роль викладача зводиться до спостереження і управління дискусією студентів.

Під час розв’язання кейса студент не тільки використовує отримані знання, але й виявляє свої особисті якості, зокрема вміння працювати в групі, а також демонструє рівень бачення ситуації та рівень володіння іноземною мовою. Причому активність роботи кожного, хто навчається за цією методикою, залежить від багатьох факторів, основними з яких є кількісний і якісний склад учасників, організаційна структура підгрупи, її розміщення, загальна організація роботи з кейсом, організація обговорення результатів, підведення підсумків.

Роль викладача полягає у спрямуванні бесіди або дискусії, наприклад, за допомогою проблемних запитань і контролю часу роботи над проблемою, у відмові студентів від поверхневого мислення, у втягненні всіх студентів у глухий кут процесу аналізу кейса.

Мета методу кейс-стаді – поставити студентів у таку ситуацію, за якої їм необхідно буде приймати рішення. Студенти мають визначити істотні й другорядні факти, вибрати основні проблеми і виробити стратегії та рекомендації щодо подальших дій. Акцент робиться на самостійному навчанні студентів на основі колективних зусиль. При цьому роль викладача зводиться до спостереження і управління дискусією студентів.

Під час використання кейс-методу навчання необхідно дотримуватися певних правил складання кейса, брати до уваги особливості роботи з кейсом у різних вікових групах, дотримуватися організаційних правил роботи над кейсом у групі і, крім того, слід правильно визначити роль викладача, оскільки під час використання кейс-методу роль викладача суттєво відрізняється від традиційної.

Методичною метою застосування методу кейс-стаді може бути й ілюстрація до теорії, і чисто практична ситуація, і їхнє поєднання.

Отже, зміст кейса повинен відображати навчальні цілі. Кейс може бути коротким чи довгим, може викладатися конкретно або узагальнено. Слід утримуватися від надмірно насиченої інформації та інформації, що не має безпосереднього відношення до теми, що розглядається. У цілому кейс має містити дозовану інформацію, яка дозволяла б студентам швидко зрозуміти суть проблеми та надавала б усі необхідні дані для її вирішення.

Під час розв'язання кейса студент не тільки використовує отримані знання, але й виявляє свої особисті якості, зокрема вміння працювати в групі, а також демонструє рівень бачення ситуації та рівень володіння іноземною мовою. Причому активність роботи кожного, хто навчається за цією методикою, залежить від багатьох факторів, основними з яких є кількісний і якісний склад учасників, організаційна структура підгрупи, її розміщення, загальна організація роботи з кейсом, організація обговорення результатів, підведення підсумків.

Велику увагу треба приділити організаційним моментам:

підготувати в достатній кількості тексти самого кейсу, щоб кожен студент міг хоча б за кілька днів отримав його для самостійного опрацювання;

забезпечити інший роздатковий матеріал;

продумати матеріально-технічне забезпечення роботи навчальної групи (аудиторія, меблі, технічні засоби тощо);

продумати розподіл часу (особливо на роботу в аудиторії)

На другому етапі викладач розв'язує три основні завдання:

перевіряє знання студентами матеріалу ситуації (наприклад, пропонує їм відтворити хронологію подій, імена учасників кейсу тощо);

визначає проблеми (питання), що стають предметом обговорення та розв'язання;

конкретну ситуацію позиціонує у відповідний розділ навчального курсу, нагадує ключові моменти теорії, спрямовує студентів на професійний, а не побутовий підхід до аналізу ситуації.

Залишаючись у «тіні», викладач, як лоцман, упевнено веде групу бурхливим морем дискусії, обминаючи підводні рифи інтелектуальних непорозумінь, несподіваних запитань, прямуючи до конструктивних рішень.

Отже, викладач у процесі аналізу конкретної ситуації має добре розумітися на змісті курсу і спрямовувати процес обговорення. Це вельми складне й відповідальне завдання, яке можна вирішити лише за ретельної систематичної підготовки до занять.

Особливість використання методу конкретних ситуацій полягає в тому, що основна робота викладача починається задовго до аудиторного етапу. Чим чіткішою але малопомітною, недомінантною є роль викладача в аудиторії, тим ґрунтовнішу підготовчу роботу він здійснив. У процесі підготовки необхідно не тільки уважно повторити матеріал, продумати приблизний план обговорення, додаткові питання для активізації дискусії, а й проаналізувати готовність конкретної групи до такої роботи. Що група вже знає з цієї теми, які питання ще доведеться розглянути? Як група розуміє концепції, покладені в основу курсу? Наскільки активно працює група, для яких студентів цей матеріал може виявитися надто складним? Хто є лідером, а кого слід залучати до обговорення? Який темп роботи обрати? На ці та багато інших питань викладач має відповісти на етапі підготовки. Звісно, можна заперечити: адже обговорення — це групова імпровізація, і жодна підготовка не зможе цілком убезпечити від невизначеності.

Література:

1. Варзацька Л. Інтерактивні методи навчання: лінгводидактичні засади / Л. Варзацька // Дивослово. – 2017. – №2. – С.519-521.
2. Коваленко О. Концептуальні зміни у викладанні іноземних мов у контексті трансформації іншомовної освіти / О. Коваленко // Іноземні мови в навчальних закладах. – Педагогічна преса, 2018. – №11. – С.18-24.
3. Кошманова Т. Кейс-метод в педагогічній освіті США / Т. Кошманова // Шлях освіти. – 2016. – №1. – С.22-24.

УДК 796.323

О. С. Мельник

С. В. Овчарук

ФІЗИЧНА ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ ТА ЇЇ ВИДИ

Розкрито суть поняття «фізична працездатність». Виявлено групу факторів, які негативно впливають на працездатність і здоров'я людини. Представлені засоби зменшення впливу негативних факторів на фізичну працездатність.

Ключові слова: *фізична працездатність, сила, загартування, здоровий спосіб життя.*

The essence of the concept of "physical capacity" is revealed. A group of factors was found that negatively impacts on the ability to work and human health. The means of reducing the influence of negative factors on physical capacity are presented.

Key words: *physical capacity, strength, hardening, healthy lifestyle.*

«Фізична працездатність» – це термін яким визначають здатність людини до прояву максимального фізичного зусилля у динамічній, статичній чи